

บทความวิจัย

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.พระนคร ครั้งที่ 3

Proceedings of the 3rd RMUTP Conference of Engineering and Technology

การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโรงเชื่อมเหล็ก

บริษัทไทยนิปปอน สตีล แอนด์ ซุมิกิน เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำกัด

The Carbon Dioxide Emissions Assessment of Shop Welding the Thai Nippon Steel & Sumikin Engineering & Construction

อรุณรัตน์ ไชยสร¹, ปริญญ์ บุญนิษฐ¹, ณัฐวรพล รัชสิริวัชรบุล¹

¹สาขาวิชาวิศวกรรมการจัดการอุตสาหกรรมเพื่อความยั่งยืน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1381 ถนนประชาราษฎร์ 1 แขวงวงส์สว่าง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

E-mail: arunsawad.prakin@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยพิจารณาจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าจากการใช้พลังงานไฟฟ้า จากกระบวนการเชื่อมเหล็ก รวมทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ไฟฟ้า และสารเคมีที่ใช้ประกอบในกระบวนการเชื่อมที่อยู่ภายในโรงเชื่อมเหล็ก 1 และโรงเชื่อมเหล็ก 2 ของบริษัทไทยนิปปอน สตีล แอนด์ ซุมิกิน เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำกัด ซึ่งจากผลการวิจัยนั้นพบว่าปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าจากการใช้พลังงานไฟฟ้า จากกระบวนการเชื่อมเหล็กในโรงเชื่อมเหล็ก 1 สูงที่สุดที่ระดับ 1238.47 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ ส่วนโรงเชื่อมเหล็ก 2 มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าสูงที่สุดที่ระดับ 1005.60 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ และจากการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ไฟฟ้า และสารเคมี มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าสูงที่สุดที่ระดับ 732.14 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ ของโรงเชื่อมเหล็ก 1 และโรงเชื่อมเหล็ก 2 มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าสูงที่สุดที่ระดับ 957.77 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ ดังนั้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการใช้พลังงานไฟฟ้า รวมทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ และ สารเคมี ส่งผลโดยตรงปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และชี้พบว่าจากการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ไฟฟ้าร่วมกันและการเลือกใช้ อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่เก่าชำรุดส่งผลให้การลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าลดลงเมื่อเทียบเปรียบกับโรงเชื่อมเหล็ก 3 มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนได ออกไซด์เทียบเท่าสูงที่สุดที่ระดับ 664.59 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ จากข้อมูลที่ได้ทำการวิจัยนี้ คาดว่าสามารถเป็นแนวทางให้กับทางองค์กรได้มีการกำหนดนโยบายของการอนุรักษ์การใช้พลังงานไฟฟ้า และการลดการปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ของบริษัทไทยนิปปอน สตีล แอนด์ ซุมิกิน เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำกัด ต่อไป

คำสำคัญ: คาร์บอนฟุตพริ้นขององค์กร, ก๊าซเรือนกระจก

Abstract

This research evaluates greenhouse gas emissions by considering the emission of carbon dioxide equivalent from the use of electricity. From the welding process. Including electrical equipment and chemicals used in the welding process under the welding plant 1 and the steel mill 2 of the company. Thai Nippon Steel and Sumikin Engineering and Construction. Corporation. The results of the study found that the amount of carbon dioxide emissions equivalent to the use of electricity. From the welding process of iron in welding plant 1, the highest level of 1238.47 tons of carbon dioxide in steel mill 2 had the highest emission of carbon dioxide equivalent at 1005.60 tons of carbon dioxide And from the use of electrical equipment and chemicals. The highest carbon dioxide emission was achieved at 732.14 tons of carbon dioxide The steel mill and the iron mill 2 have carbon dioxide emissions. The highest equivalent of 957.77 tons of carbon dioxide. The results of this research indicate that the use of electricity. Including equipment. And chemicals directly affect the amount of carbon dioxide emissions. It is also found that the use of electrical equipment together with the selection of non-worn electrical equipment resulted in a reduction in the emission of carbon dioxide equivalent compared with the welding plant. Carbon The highest equivalent of 664.59 tons of carbon dioxide. Based on this research. It can be used as a guideline for the organization. The policy of conservation of electricity. And reduce the carbon dioxide emissions of Thai Nippon Steel and Sumikin Engineering and Construction Corporation Limited.

Keywords: Carbon Footprint for Organization, Greenhouse gases

บทความวิจัย

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.พระนคร ครั้งที่ 3
Proceedings of the 3rd RMUTP Conference of Engineering and Technology

1. บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปัญหาที่สำคัญที่ทำให้โลกนั้นกำลังประสบพบกับสภาวะโลกร้อน อันสาเหตุมาจากการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas) ในบรรยากาศที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากเกิดจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas) เป็นก๊าซที่มีคุณสมบัติในการดูดซับคลื่นรังสีความร้อน หรือรังสีอินฟราเรด ได้ดี ซึ่งก๊าซเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการรักษาอุณหภูมิในบรรยากาศของโลกให้คงที่ ซึ่งหากบรรยากาศโลกไม่มีก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas) เป็นก๊าซที่มีคุณสมบัติในการดูดซับคลื่นรังสีความร้อน หรือรังสีอินฟราเรด ได้ดี ก๊าซเรือนกระจกที่ถูกควบคุมโดยพิธีสารเกียวโต มีเพียง 7 ชนิด โดยจะต้องเป็นก๊าซที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ (Anthropogenic greenhouse gas emission) เท่านั้น ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ก๊าซมีเทน (CH₄) ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) ก๊าซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (HFC) ก๊าซเพอร์ฟลูออโรคาร์บอน (PFC) ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์ (SF₆) และก๊าซไนโตรเจนไตรฟลูออไรด์ (NF₃) ทั้งนี้ ยังมีก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ที่สำคัญอีกชนิดหนึ่ง คือ สารซีเอฟซี (CFC หรือ Chlorofluorocarbon) ซึ่งใช้เป็นสารทำความเย็นและใช้ในการผลิตโฟม แต่ไม่ถูกกำหนดในพิธีสารเกียวโต เนื่องจากเป็นสารที่ถูกจำกัดการใช้ในพิธีสารมอนทรีออลแล้ว (องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร คือ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร เช่น การเผาไหม้ของเชื้อเพลิง การใช้ไฟฟ้า การจัดการของเสีย และการขนส่ง วัตถุประสงค์ของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าเป็นอีกกลไกหนึ่งที่ถูกกำหนดมาเพื่อประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเช่นเดียวกัน ซึ่งขอบเขตของการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกของคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กรที่ได้ทำการปล่อยออกมาจากกิจกรรมต่างๆในองค์กร

จากงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นการปลดปล่อยจากก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในโรงเชื่อมเหล็ก รวมทั้ง เครื่องมือ อุปกรณ์ไฟฟ้าที่อยู่ภายในโรงเชื่อมเหล็ก โดยใช้วิธีหลักการการคำนวณจากระบบคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้า และปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากการใช้พลังงานไฟฟ้าและจากเครื่องมืออุปกรณ์ไฟฟ้า เพื่อที่จะเป็นแนวทางให้กับทางองค์กรนำไปปรับปรุงกระบวนการทำงาน และมีวิธีการจัดการ หรือข้อกำหนดในการใช้พลังงานไฟฟ้าให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. วิธีวิจัย

ศึกษาเกี่ยวกับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดมาจากการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าจากการเผาไหม้และจากอุปกรณ์ไฟฟ้า โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลที่เกิดจากงานเชื่อม เหล็กทั้ง 3 โรงเชื่อม รวมทั้งเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบ งานเชื่อม ดังนั้นเริ่มทำการศึกษา

2.2 การวิเคราะห์ และการคำนวณข้อมูล

1) กำหนดพื้นที่ที่จะทำการศึกษาและทำการวิเคราะห์ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ โรงเชื่อมเหล็ก 1, โรงเชื่อมเหล็ก 2 และโรงเชื่อมเหล็ก 3 ซึ่งภายในโรงเชื่อมจะมีพื้นที่ที่ใช้ในงานเชื่อมทั้งหมด 10 บล็อกที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์ประเมินการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

2) จัดทำระบบแหล่งที่มาของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยแบ่งส่วนคือ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ที่มาจากกระบวนการเชื่อมเหล็ก และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่มาจากเครื่องมืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่อยู่ในอาคารของโรงเชื่อมเหล็ก

3) เลือกวิธีการคำนวณของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

โดยวิธีการคำนวณคาร์บอนจากสูตร

$$CO_2 \text{ emission} = \text{Activity data} \times \text{Emission factor}$$

A = เป็นข้อมูลกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

EF = เป็นค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีหน่วยเป็น kg CO₂eq/หน่วย

a) คำนวณหาค่ากำลังไฟฟ้า

$$\text{กำลังไฟฟ้า(วัตต์)} = \text{ความต่างศักย์ (โวลต์)} \times \text{กระแสไฟฟ้า(แอมแปร์)}$$

$$P = VI \quad (1)$$

b) คำนวณหาค่าพลังงานไฟฟ้า

$$\text{พลังงานไฟฟ้า(หน่วย)} = \text{กำลังไฟฟ้า(กิโลวัตต์)} \times \text{เวลา(ชั่วโมง)}$$

$$W = PT \quad (2)$$

c) คำนวณหาค่าการปล่อย CO₂ Emission

$$CO_2 \text{ eq emission} = \text{พลังงานที่ใช้ (kWh)} \times \text{Emission Factor(kgCO}_2\text{/kWh)}$$

$$CO_2 = A \times EF \quad (3)$$

หมายเหตุ : ค่า Emission Factor ของการใช้ไฟฟ้า = 0.5610

2.4 เก็บรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลจากกิจกรรมการใช้ไฟฟ้า จำนวนปริมาณงานเชื่อม ระยะเวลาที่ใช้ในการเชื่อม รวมไปถึงเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของรายละเอียดของอุปกรณ์ไฟฟ้า ได้แก่ ชนิด จำนวนขนาดการใช้ไฟฟ้า ค่ากำลังไฟฟ้า ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้า ค่ากระแสไฟฟ้า โดยลงพื้นที่ตรวจสอบ เก็บบันทึก ข้อมูลการใช้จากพื้นที่ตัวอย่าง

บทความวิจัย

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.พระนคร ครั้งที่ 3
 Proceedings of the 3rd RMUTP Conference of Engineering and Technology

2.5 ทำการคำนวณและวิเคราะห์ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดขึ้น
 ในแต่ละจุดในแต่ละพื้นที่ที่มีการเชื่อม

2.6 ประเมินและสรุปผลการวิเคราะห์การปล่อยก๊าซคาร์บอนได
 ออกไซด์จากโรงเชื่อมเหล็ก 1 และ โรงเชื่อมเหล็ก 2 และ โรงเชื่อมเหล็ก 3

3. ผลการวิจัย

จากการวิจัยการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของ โรง
 เชื่อมเหล็ก ซึ่งวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกระบวนการเชื่อมเหล็กนั้นมีการ
 ปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปริมาณเท่าไร ตลอดจน
 เครื่องมือ อุปกรณ์ไฟฟ้าด้วยเช่นกัน ซึ่งจากผลการศึกษาครั้งนี้

3.1 ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าของปริมาณงานเชื่อม และเครื่องมือ
 อุปกรณ์ไฟฟ้า และสารเคมี ในโรงเชื่อมเหล็ก

1) ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของโรงเชื่อมเหล็ก 1 (ก่อนการปรับปรุง)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนปริมาณงานการใช้พลังงานของโรงเชื่อมเหล็ก 1

Platform: 4E-WP515
 Status: Shop Weld_WH1 Estimated DB: 5,500.75
 Report up to Date: 04 September 2017 % Issued DB: 100.00

Area	Pack No.	Work Volume			Travel Speed (hr)	พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ (kWh)			พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ (kWh)
		Spool	Joint	Welding (DB)		Amps	Voltage	Watt	
Zone 1	09.15	91.00	398.00	1051.75	266.06	129.50	23.50	3042.00	809351.99
Zone 2	01,02,03,04,17	60.00	413.00	1037.50	144.84	122.40	11.00	1347.00	195101.16
Zone 3	06,10,18	167.00	708.00	1340.50	247.53	126.00	15.67	1978.33	489694.21
Zone 4	07,11,12,13,14	106.00	465.00	1050.50	171.44	127.40	16.40	2103.20	360578.30
Zone 5	05,08,16,19	101.00	499.00	1020.50	184.95	127.25	15.00	1908.00	352882.29
Total		525.00	2483.00	5500.75					2207607.96

หมายเหตุ ค่า Emission Factor ของการใช้ไฟฟ้า 0.5610

จากผลการศึกษาและเปรียบเทียบปริมาณการใช้ไฟฟ้าของ
 โรงเชื่อมเหล็ก 1 นั้นพบว่า บริเวณที่มีการใช้ไฟฟ้ามากที่สุดคือ โซนที่ 3
 เท่ากับ 489694.21 kWh เนื่องจากในบริเวณตรงโซนนั้นได้มีการปริมาณ
 ของงานเชื่อมมากกว่าโซนอื่นๆ จึงทำให้ปริมาณการใช้ไฟฟ้ามากกว่า
 บริเวณโซนอื่นๆ ไปด้วยและ บริเวณที่มีการใช้ไฟฟ้าต่ำสุดคือ โซน ที่ 2
 เท่ากับ 195101.16 kWh

2) ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของโรงเชื่อมเหล็ก 2 (ก่อนการปรับปรุง)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนปริมาณงานการใช้ของโรงเชื่อมเหล็ก 2

Platform: 3B-AWP35
 Status: Shop Weld_WH2 Estimated DB: 5,538.70
 Report up to Date: 04 September 2017 % Issued DB: 100.00

Area	Pack No.	Work Volume			Travel Speed (hr)	พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ (kWh)			พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ (kWh)
		Spool	Joint	Welding (DB)		Amps	Voltage	Watt	
Zone 1	01,02,03,	125.00	665.35	1494.80	275.88	125.00	13.80	1740.00	480028.36
Zone 2	15,16,17	138.00	481.00	1139.05	229.52	126.67	15.33	1959.33	449701.61
Zone 3	06,07,09,	97.00	344.00	657.00	130.79	127.75	17.00	2191.00	286568.56
Zone 4	05,08,18	166.00	551.00	1216.05	131.05	127.00	12.00	1524.00	199722.02
Zone 5	11,12,13	108.00	429.00	1031.80	184.73	126.33	16.00	2038.00	376487.38
Total		634.00	2470.35	5538.70					1792507.93

หมายเหตุ ค่า Emission Factor ของการใช้ไฟฟ้า 0.5610

จากผลการศึกษาและเปรียบเทียบปริมาณการใช้ไฟฟ้าของ
 โรงเชื่อมเหล็ก 2 นั้นพบว่า บริเวณที่มีการใช้ไฟฟ้ามากที่สุด คือ โซนที่ 1
 เท่ากับ 480028.36 kWh เนื่องจากในบริเวณตรงโซนนั้นได้มีการปริมาณ

ของงานเชื่อมมากกว่าโซนอื่นๆ จึงทำให้ปริมาณการใช้ไฟฟ้ามากกว่า
 บริเวณโซนอื่นๆ ไปด้วยและ บริเวณที่มีการใช้ไฟฟ้าต่ำสุดคือ โซนที่ 4
 เท่ากับ 199722.02 kWh

3) ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของโรงเชื่อมเหล็ก 3 (หลังการปรับปรุง)
 ตารางที่ 4 แสดงจำนวนปริมาณงานการใช้ของโรงเชื่อมเหล็ก 2

Platform: 4E-WP516
 Status: Shop Weld_WH3 Estimated DB: 5,538.70
 Report up to Date: 08 January 2018 % Issued DB: 100.00

Area	Pack No.	Work Volume			Travel Speed (hr)	พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ (kWh)			พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ (kWh)
		Spool	Joint	Welding (DB)		Amps	Voltage	Watt	
Zone 1	01,02,03,	125.00	665.35	1427.80	264.94	125.00	13.80	1740.00	460997.11
Zone 2	15,16,17	138.00	481.00	1101.05	220.33	126.67	15.33	1959.33	431708.40
Zone 3	06,07,09,	97.00	344.00	628.50	125.30	127.75	17.00	2191.00	274537.78
Zone 4	05,08,18	166.00	551.00	1194.75	127.06	127.00	12.00	1524.00	193646.36
Zone 5	11,12,13	108.00	429.00	1005.30	180.38	126.33	16.00	2038.00	367612.23
Total		634.00	2470.35	5357.40					1728501.88

หมายเหตุ ค่า Emission Factor ของการใช้ไฟฟ้า 0.5610

จากผลการศึกษาและเปรียบเทียบปริมาณการใช้ไฟฟ้าของ
 โรงเชื่อมเหล็ก 3 นั้นพบว่า บริเวณที่มีการใช้ไฟฟ้ามากที่สุดคือ โซนที่ 1
 เท่ากับ 460997.11 kWh เนื่องจากในบริเวณตรงโซนนั้นได้มีการปริมาณ
 ของงานเชื่อมมากกว่าโซนอื่นๆ จึงทำให้ปริมาณการใช้ไฟฟ้ามากกว่า
 บริเวณโซนอื่นๆ ไปด้วยและ บริเวณที่มีการใช้ไฟฟ้าต่ำสุดคือ โซนที่ 4
 เท่ากับ 193646.36 kWh

3.2 ปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

1) ปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากกระบวนการเชื่อม
 เหล็ก ของโรงเชื่อมเหล็ก 1 ถึง เชื่อมเหล็ก 3

ตารางที่ 5 แสดงปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ของ โรง
 เชื่อมเหล็ก 1 ถึง เชื่อมเหล็ก 3

ชื่อ	โรงเชื่อมเหล็ก 1			โรงเชื่อมเหล็ก 2			โรงเชื่อมเหล็ก 3		
	welding (DB)	ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ (kWh)	CO2 eq emission /Ton	welding (DB)	ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ (kWh)	CO2 eq emission /Ton	welding (DB)	ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ (kWh)	CO2 eq emission /Ton
Zone 1	1051.75	809351.99	454.05	1494.80	480028.36	269.30	1427.80	460997.11	258.62
Zone 2	1037.50	195101.16	109.45	1139.05	449701.61	252.28	1101.05	431708.40	242.19
Zone 3	1340.50	489694.21	274.72	657.00	286568.56	160.76	628.50	274537.78	154.02
Zone 4	1050.50	360578.30	202.28	1216.05	199722.02	112.04	1194.75	193646.36	108.64
Zone 5	1020.50	352882.29	197.97	1031.80	376487.38	211.21	1005.30	367612.23	206.23
Total	5500.75	2207607.96	1238.47	5538.70	1792507.93	1005.60	5357.40	1728501.88	869.69

จากผลการศึกษาและเปรียบเทียบปริมาณการปลดปล่อยก๊าซ
 คาร์บอนไดออกไซด์ของโรงเชื่อมเหล็ก 1 ถึง เชื่อมเหล็ก 3 นั้นพบว่า
 บริเวณของโรงเชื่อม 1 นั้นมีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนได
 ออกไซด์สูงสุดเท่ากับ 1238.47 (ton CO₂) และบริเวณพื้นที่ที่มีการ
 ปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำสุดคือ 969.69 (ton CO₂)

2) ปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากเครื่องมือ อุปกรณ์
 ไฟฟ้า และสารเคมี ของโรงเชื่อมเหล็ก 1 ถึง เชื่อมเหล็ก 3

บทความวิจัย

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.พระนคร ครั้งที่ 3

Proceedings of the 3rd RMUTP Conference of Engineering and Technology

ตารางที่ 6 แสดงปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากเครื่องมือ อุปกรณ์ไฟฟ้า และสารเคมี ของโรงเชื่อมเหล็ก 1 ถึง โรงเชื่อมเหล็ก 3

ลำดับที่	รายการ	ก่อนทำการปรับปรุง		หลังการปรับปรุง
		โรงเชื่อมเหล็ก 1 ปริมาณ (หน่วย)	โรงเชื่อมเหล็ก 2 ปริมาณ (หน่วย)	โรงเชื่อมเหล็ก 3 ปริมาณ (หน่วย)
1	ปริมาณงานเชื่อม	5500.75 ตบ	5538.7 ตบ	5357.40 ตบ
2	สปอตไลท์ LED	17 Ea	16 Ea	16 Ea
3	สัญญาณเตือนภัย (Fire alarm)	8 Ea	8 Ea	8 Ea
4	ถังดับเพลิง (Fire Extinguisher 6.8 kg)	8 Ea	8 Ea	8 Ea
5	ถังอาร์กอน (Argon (AR))	64 Ea	62 Ea	48 Ea
6	ถังไนโตรเจน (Nitrogen (N ₂))	32 Ea	34 Ea	28 Ea
7	ถังก๊าซอะซิไธน (Acetylene (AC))	8 Ea	8 Ea	5 Ea
8	ถังคาร์บอนไดออกไซด์	4 Ea	4 Ea	3 Ea
9	ถังแก๊ส LPG	3 Ea	4 Ea	3 Ea
10	ตู้จ่ายไฟฟ้า	8 Ea	4 Ea	3 Ea
11	ตู้จ่ายไฟหรือเชื่อม (DC Welding)	6 Ea	10 Ea	4 Ea
12	SAW/MC	1 Ea	1 Ea	1 Ea
13	เครื่องจักร	15 Ea	13 Ea	6 Ea
14	เครื่องเชื่อมไฟฟ้า Manual Metal Arc	9 Ea	10 Ea	7 Ea
15	เครื่องเชื่อมไฟฟ้า Tig Welding	8 Ea	10 Ea	7 Ea
16	ตู้จ่ายไฟฟ้า	3 Ea	4 Ea	3 Ea

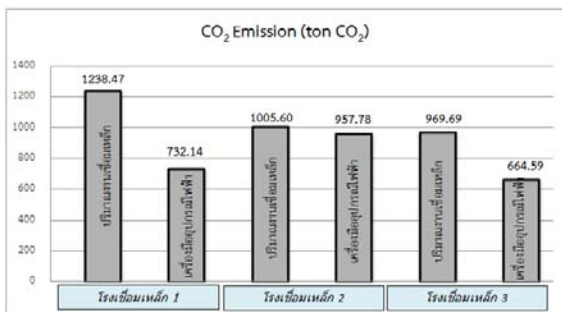
ที่มา : ข้อมูลการเชื่อมจากบริษัท ไทยนิปปอน สตีล แอนด์ ซุมิโน เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำกัด

จากผลการศึกษาและเปรียบเทียบปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของเครื่องมืออุปกรณ์ไฟฟ้า และสารเคมี โรงเชื่อมเหล็ก 1 ถึง โรงเชื่อมเหล็ก 3 นั้นพบว่า บริเวณของโรงเชื่อม 1 นั้นมีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงสุดเท่ากับ 732.14 (ton CO₂) และบริเวณพื้นที่ที่มีการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำสุดคือ 664.59 (ton CO₂)

4. อภิปรายผล

กระบวนการในการเชื่อมเหล็ก นอกจากจะปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมา ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของสภาวะเรือนกระจกได้แล้ว ผลพวงจากวันที่เกิดจากการเชื่อม แสงจากการเชื่อม รวมไปถึงกระบวนการขั้นตอนในการเชื่อม ถ้าหากไม่รับเล็งเห็นถึงความสำคัญด้วยแล้ว ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงคือองค์กร และผู้ปฏิบัติ เมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับควันจากการเชื่อมไป จะทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ เป็นไข้ แน่นหน้า สมองล้าโดยตรง

5. สรุปผล

รูปที่ 2 CO₂ พื้นที่โรงเชื่อมเหล็ก 1 โรงเชื่อมเหล็ก 2, โรงเชื่อมเหล็ก 3

จากการวิจัยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโรงเชื่อมเหล็ก 1 ถึง โรงเชื่อมเหล็ก 3 นั้นพบว่า ก่อนทำการปรับปรุงนั้น โรงเชื่อมเหล็ก 1

มีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุดถึง 1238.47 (ton CO₂) แต่เมื่อได้มีการปรับปรุงโดยการเลือกใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่มีคุณภาพครบ ตรวจสอบอุปกรณ์ที่เสื่อม ชำรุด เอาไปทำการปรับปรุง หรือซ่อมบำรุง รวมถึงมีการบันทึกข้อมูลของการเบิกของใช้งานทั้งวัตถุดิบที่ใช้ในงานเชื่อม อุปกรณ์ในการเชื่อม รวมทั้ง มีการกำหนดคนโยบายในส่วนของการใช้ไฟฟ้าออกเป็นระบบ โดยมีกำหนดการเปิด-ปิด อย่างเป็นเวลา ผลที่ได้เห็นพบว่าของโรงเชื่อม 3 มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์จากการเชื่อมเหล็กลดลงถึง 969.69 (ton CO₂) และปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากเครื่องมืออุปกรณ์ไฟฟ้าลดลงถึง 664.59 (ton CO₂)

6. กิตติกรรมประกาศ

งานศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการสำเร็จไปได้ด้วยดี ด้วยการให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือจากอาจารย์ทุกท่านในสาขาวิศวกรรมศาสตร์สาขาวิศวกรรมการจัดการอุตสาหกรรมเพื่อความยั่งยืน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผศ. สหรัตน์ วงษ์ศรียะ ดร.ปริญญา บุญกนิษฐ ดร.ฉัฐวรพล รัชสิริวัชรบุณ ดร.อรรรพ พิยะสินธชาติ และ อ.ประภาพร พลอยชอด ที่ให้คำปรึกษาให้การสนับสนุน รวมทั้งขอคิดเห็น รวมไปถึงทีมงาน Contraction team บริษัท ไทยนิปปอน สตีล แอนด์ ซุมิโน เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น คอร์ปอเรชั่นที่สนับสนุนข้อมูลและให้คำแนะนำให้เรื่องของการขั้นตอนกระบวนการในการทำการเชื่อมและการวิจัย

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] หทัยรัตน์ ปลาต, 2558. การประเมินการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการใช้พลังงานไฟฟ้าในสำนักงาน คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร
- [2] รายงานการศึกษาค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตพลังงานไฟฟ้าของการประเศไทย, 2557
- [3] ค่า Emission Factor โดยแบ่งตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม, Thai national database

ข้อมูล: www.en.mahidol.ac.th/EI/Downloads/EF_Update.pdf

- [4] สำนักงาน คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2558. ศึกษาการประเมินการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าจากการใช้พลังงานไฟฟ้า ในสำนักงาน คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร
- [5] ศูนย์ข้อมูลก๊าซเรือนกระจก องค์การการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน), 2559. ศึกษาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์